

Enebarn - fakta og myter

Forskning viser at de fleste myter om enebarn er usanne, men det er noen områder hvor enebarn skiller seg fra barn med søsken. I 2009 var det 204 444 norske enebarn.

De som er seks år eldre eller yngre enn sine søsken, regnes også som enebarn.

MYTER OG USANNHETER

Det egoistiske, mistilpassede og ensomme enebarnet er en myte, sier Psykologiprofessor Toni Falbo ved universitetet i Texas. Hun har forsket på enebarn siden 1970-tallet og kan slå fast at alle negative forestillinger om enebarnet ikke er annet enn myter. Det er heller ikke grunnlag for å si at enebarn blir mer bortskjemte enn andre barn, selv om det naturlig nok er en mindre økonomisk belastning å ha bare ett barn enn flere, sier psykolog og forfatter Egil Launes til klikk.no.

Enebarn kan imidlertid bli "bortskjemte" på oppmerksomhet for foreldrene, men dette får sjelden negative konsekvenser av betydning.

FLERE ENEBARN ENN FØR

Det blir stadig flere enebarn i Norge, ettersom kvinner venter stadig lengre med å få barn. Professor i fødselsomsorg og jordmor Ulla Waldenström ved Karolinska Institutet i Stockholm, mener det er et stort problem at kvinner venter så lenge ettersom fruktbarheten synker fra midt i 30-årene. Resultatet kan være at kvinner som får sitt første barn rundt 30 års-alderen ikke

rekker å få det antallet barn de ønsker seg.

Kvinner som får barn etter fylte 30 år, står overfor flere utfordringer enn yngre mødre. I tillegg til avtagende fruktbarhet, har eldre mødre økt risiko for å føde for tidlig, abort, dødfødsel og krybbedød. Eldre mødre har også lengre fødsler, større sjanse for akutt keisersnitt og økt risiko for bekkenbunnsproblemer etter fødsel.

ENEBARNS FORDELER

I sin kraft av å være foreldrenes eneste skatt, vil enebarn nyte godt av deres udelte oppmerksomhet. Det kan gi trygge barn som føler seg sett. Enebarn får også i større grad ta del i de voksnes samtaler og tankegang enn barn med søsken.

Foreldre til enebarn har ikke sjelden noe høyere ambisjoner, hvilket gjør at barnet vil strekke seg lenger for å oppfylle foreldrenes ønsker og forventninger. En norsk studie viser at enebarn og eldstemann i søskenflokkene ofte blir mer intelligente enn andre barn – antakeligvis på grunn av at foreldrene en stund har kunnet sette alle ressurser inn på dette barnet.

Enebarn er som regel gode ledere og er dyktigere til å lede en gruppe enn til å følge andres instruksjoner.

ENEBARNS ULEMPER

Med den udelte foreldrekontakten kan det også følge enkelte ulemper. Barnet som er vant til å være midtpunkt kan bli overbeskyttet av foreldrene og få et ublidt møte med den virkelige verden når de må kjempe om oppmerksomhet og innrette seg etter andre. Dette betyr også at de kan ha problemer med å dele – både oppmerksomhet og leker.

Noen enebarn vil også savne å ha søsken og være del av en større familie, men de fleste enebarn klarer å fylle dette eventuelle tomrommet med venner.

Foreldreansvar er også et område som enebarnet må ta på sine skuldre, og her kan søskensavnet melde seg når barnet og foreldrene blir eldre. Pleietrengende foreldre kan føles som et større ansvar og byrde for enebarn.

BARNEHAGEN VIKTIG ARENA

Foreldre med bare ett barn er stort sett flinke til å sørge for at barnet får anledning til å leke med andre barn, mener Kirsten Hofgaard Lycke, professor ved Pedagogisk forskningsinstitutt på Universitetet i Oslo, som har skrevet en doktoravhandling om søskenforhold til klikk.no.

Lek og samspill med andre barn er en viktig forutsetning for at barnet skal lære seg de sosiale spillereglene. I dag begynner de aller fleste norske barn i barnehage rundt ett års alder, og uavhengig av om barnet har søsken eller ikke, er det her mye av den sosiale intelligensen til barnet utvikles og spillereglene blir fort slått fast. Har barnet ikke lært å dele leker med søsken, vil det raskt lære prinsippet i barnehagen.

Kilde: Klikk.no